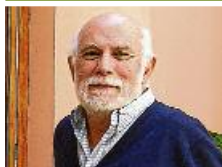

Revista

Regió7

DIRECTOR: MARC MARCÉ LLASAPONSA.
EMPRESA EDITORA: EDICIONS INTERCOMARCALS SA.

Basar
Un bany d'allò
més psicodèlic
10

Entrevista

Antonio Elizalde. «El creixement econòmic obsessiona, però la pobresa és d'afecte i identitat» **6**

Reportatge

Relacions de parella. Com resistir l'erosió del pas del temps **8**

Salut

El progrés i l'autonomia del pacient **9**

No es paga amb diners

L'ECOXARXA OFEREIX UNA ALTERNATIVA AL COMERÇ CONVENCIONAL

ALAN RUIZ

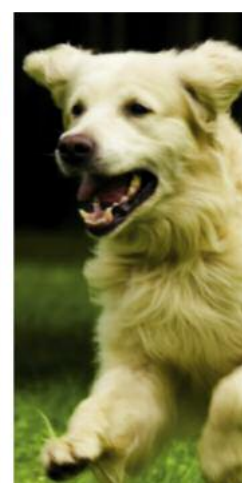
Venda d'alimentació per animals.
Directe de fàbrica.

Ctra Manresa a Solsona (C-55) km 36,5 / 08250 Sant Joan de Vilatorrada (Barcelona)
T. 93 876 40 80 F. 93 876 40 90 / info@galitopinsos.com / www.galitopinsos.com / Twitter i Facebook: Galitopinsos

Gossos
Gats
Cavalls
Esquer Pesca
Caça i Ginètica
Aviram
Cunicultura
Garrins
Porci
Ovi
Bovi
Ocells

ARXIU PARTICULAR

Amàlia Orive en un camp de la masia de Cal Feixas

L'ecoxarxa té l'objectiu d'incidir en la producció i el consum sostenibles

Els membres de l'Ecoxarxa del Bages estan d'enhorabona: la iniciativa compleix dos anys en plena forma. Parlem amb ells per conèixer com funciona el sistema d'intercanvi que, via Internet, utilitzen. Un sistema que busca unes relacions comercials més sostenibles, pròximes i humanes. Per **Alan Ruiz Terol**

Ecoxarxes

L'ESFORÇ ÉS LA MONEDA DE CANVI

Degent que neda a contracorrent sempre n'hi ha hagut. Però és quan les coses van mal dades que la resta se'ls mira i es pregunta si, potser, no són ells mateixos els que han estat nedant en la direcció equivocada.

«A bona hora» és el nom de l'ecoxarxa del Bages. La formen una comunitat de persones de la comarca i rodalia que han decidit replantejar-se el seu paper com a consumidors, en pro d'unes relacions econòmiques més justes i sostenibles. Ho han fet gràcies a un espai a Internet d'intercanvi de béns i serveis que ofereix la plataforma virtual CES (Community Exchange System). L'única cosa virtual, però, és la pàgina web i la moneda social que gestionen, perquè els productes intercanviats són del tot reals; els mateixos que comprem amb euros cada dia: una cistella de verdures, una sessió amb el psicòleg, reparacions de vehicles i, fins i tot, una reforma al pis.

El funcionament és senzill. Els intercanvis poden ser directes, però el més freqüent és utilitzar la moneda social: l'hora (*h*). Com el seu nom indica, una unitat de la moneda (1 *h*) equival a una hora de treball, però pot variar força depenent de cada feina i, sobretot, del material emprat. Cada persona pot obtenir hores oferint un servei a altres membres de l'ecoxarxa, i gastar-les obtenint aquells que li interessin. Posem un exemple: l'Esteve dona classes d'informàtica a l'Amàlia, i guanya 1 *h*. Aleshores, l'Esteve gasta 0,6 hores comprant mig quilo de carn (1,2 hores al quilo) a la Sara. Encara li queden 0,4 hores, que pot seguir gastant o esperar a guanyar-ne de nou per comprar altres productes que li interessin. A part, les primeres 24 hores es poden obtenir comprant-les amb euros, a 10 € l'hora. Aquests euros queden a disposició de la xarxa per finançar inversions productives.

Aquest abril, l'Ecoxarxa del Bages compleix dos anys. Tot va començar amb els

Mercats de l'Estraperlo, trobades que organitzava un grup de persones per comercialitzar productes ecològics i de proximitat. Però aquestes trobades solien anar més enllà del simple esperit comercial, i era freqüent organitzar xerrades. En una, es va parlar de la moneda social, i membres d'altres ecoxarxes de Catalunya ja en funcionament van explicar la seva experiència. A algunes persones els va semblar una bona idea, i van començar a reunir-se per tal d'engegar una ecoxarxa al Bages i rodalia. Hi havia molt per discutir, però de mica en mica la idea va anar tirant endavant i avui encara continua creixent.

A dia d'avui hi ha més de 200 usuaris registrats a l'ecoxarxa. Les estadístiques, amb tot, mostren que poc més de la meitat són actius i han fet algun intercanvi. El volum d'intercanvis, però, és considerable. Cada mes s'intercanvien de mitjana 122 hores, tot i que és força variable. El juliol de l'any passat, per exemple, es van intercanviar 244 hores, i el mes següent només 31. Si comptem des de l'abril del 2011, quan es va registrar l'ecoxarxa, el total d'hores intercanviades està a punt d'arribar a les 3.000.

ESPERIT I OBJECTIUS DE FUTUR

L'actitud de les persones que formen part de l'ecoxarxa no és de rebuig a la modernitat, sinó una oposició a alguns dels valors que s'hi ha associat: el centralisme, el desequilibri territorial, la verticalitat de les relacions entre consumidor i oferent, el creixement insostenible... El que plantegen no és un retrocés, sinó el contrari: aposten per seguir avançant, però per un altre camí. «No ens hem tornat bojos», assegura un dels membres fundadors, Esteve Badia, «nosaltres volem seguir vivint bé, però entenem que l'única manera que ho puguem fer tots és aquesta».

La majoria dels membres actius de l'ecoxarxa es mostren molt satisfets amb el

ARXIU PARTICULAR

funcionament i l'evolució que ha tingut l'organització i confien a continuar creixent. Badia, qui també administra la plataforma virtual de l'ecoxarxa, ho té clar: «aquesta és una molt bona idea. Per tant, ha de tirar endavant».

Es podria pensar que l'ecoxarxa pot ser un reclam per a gent que es trobi en una situació econòmica desesperada, per la possibilitat de tornar a treballar i consumir per una nova via reduint d'aquesta manera les despeses en euros. Però la majoria dels seus membres són gent amb feina, gent que, a part de la utilitat que pugui trobar-hi, forma part de l'ecoxarxa per convicció i compromís amb uns valors. Encara no hi ha, doncs, una quantitat de gent considerable que, arran de la crisi, hagi trobat en l'ecoxarxa una alternativa. Badia conclou: «la majoria dels que formem part de l'ecoxarxa ja vam fer el canvi de xip molt abans. Penso, però, que cada cop hi ha més gent que demana canvis profunds i l'ecoxarxa pot ser-ne un. Així que hem de preparar-nos per tenir un sistema polític i que no es pugui corrompre quan hi arribi la majoria».

TROBADA DELS DOS ANYS AL BAGES

L'ecoxarxa convoca els seus usuaris per debatre com seguir avançant

► Per celebrar els 2 anys d'ençà que l'Ecoarxa del Bages va començar a fer les primeres passes, avui se celebra una jornada assembleària per fer-ne balanç i discutir quina és la millor via per seguir creixent. Els membres de l'organització es mostren satisfets de l'evolució que ha tingut, però tot i això admeten que «cal seguir avançant perquè hi ha moltes coses a millorar. Una d'elles és veure com es pot facilitar la participació de tothom a l'ecoxarxa». És per això que es convoca tots els usuaris a «fer caliu, pensar quines són les properes metes, revisar el sistema d'organització i trobar maneres que facilitin la participació».

La trobada tindrà lloc a la masia de Cal Feixas, a Camps (Fonollosa). L'hora d'arribada està programada per a les 10 del matí, i durant tot el dia se celebraran activitats dinamitzadores. La jornada acabarà amb un sopar popular.

Pere Bonvehí

FUSTER I MEMBRE DE L'ECOXARXA

«SEMPRE INTENTO FER DESCOMPTES A LA GENT QUE PAGA AMB HORES»

A.R.T. | MANRESA

Quan se li pregunten els motius pels quals algú s'hauria de sumar a l'ecoxarxa, a Bonvehí no li falten arguments. El problema és resumir en poques línies el que aquest santpedorenc intenta explicar en xerrades d'hora i mitja. Té 44 anys, i forma part de l'ecoxarxa des del principi. Deixa clar que, tot i que el nom de la moneda social sigui hora, l'Ecoarxa del Bages no és un banc del temps. Pel que fa al futur, veu que té prou potencial per esdevenir una moneda complementària.

P De quina manera hi participa?

R Hi participo substituint tant com puc els euros per la nostra moneda, l'hora, en les meves transaccions econòmiques. Tant en la meua feina de fuster com en qualsevol bé o servei que jo pugui obtenir dels membres de la xarxa. També participo en les reunions de gestió de l'ecoxarxa, que són obertes a tothom.

P Quina mena de feines li han encarregat com a fuster?

R Doncs feines de tota mena! Per exemple, he fet tancaments exteriors per a cases. També em van encarregar de fer una taula per a una formatgeria, separadors per a una sala de massatges i un porxo. A part dels meus serveis com a fuster, però, també ofereixo altres coses. Llogo un apartament i accepto cobrar-lo 100% amb hores.

P L'equivalent d'una hora són 10 euros. Quan ofereix un producte en hores es limita a convertir el preu?

R Normalment no. Per poc que pugui sempre intento fer un petit descompte a favor de les persones que formen part de l'ecoxarxa. Però cadascú és lliure de posar els preus que cregui convenients, jo ho faig perquè crec que així convido la gent a sumar-s'hi.

P Com s'ha beneficiat dels serveis i productes que s'hi ofereixen?

R He fet molts intercanvis: des de productes d'alimentació, classes d'anglès, serveis informàtics, etc. Però, per a mi, el benefici principal és veure que gràcies a una moneda que gestionem els mateixos usuaris,

ARXIU PARTICULAR

podem relacionar-nos econòmicament de manera més neta i transparent que amb l'euro.

P Quins creu que són els punts forts?

R Els punts més positius són: la relocalització de l'economia, la transparència del sistema i, sobretot, el fet que puguem decidir entre tots com es gestiona la nostra moneda i no haver de deixar-ho en mans d'organismes tan poc democràtics com el Banc Central Europeu o la Reserva Federal nord-americana.

P Quin creu que és el perfil de la gent que forma part de l'ecoxarxa?

R Doncs gent molt conscienciada socialment. Gent amb ganes de promoure canvis en diferents àmbits. Per això hi trobem persones vinculades també a altres projectes, principalment de caire cooperatiu, com Som Energia (cooperativa d'energia verda), cooperatives d'habitatge amb model de cessió d'ús, cooperatives de consum responsable, etc.

P Creu que cal fer un canvi de xip per sumar-se a l'ecoxarxa i participar-hi activament?

R I tant, ja no podem esperar que els canvis vinguin sols, n'hem de ser part!

Carrer Casanova, 11
93 875 24 00
www.viatgesvinolas.com

Aquest estiu no et quedis sense vacances!

Viatja amb nosaltres al millor preu!

REVISTA ► REPORTATGE

Esteve Gimferrer

PAGÈS, ENGINYER I MEMBRE DE L'ECOXARXA

«VAM ANAR A VIURE A UNA MASIA PERQUÈ JA ENS VÈIEM A VENIR LA CRISI ECONÒMICA»

ARXIU PARTICULAR

A.R.T. | MANRESA

Un dels tòpics literaris del Renaixement va ser l'anomenat «Beatus Ille» (beneït aquell). Feia referència a l'anhel d'una vida plàcida al camp, lluny de maldecaps, com els negocis i la política, que tant freqüents eren a les ciutats. Passen els segles, però hi ha anhels que persisteixen en el temps. Amàlia Orive i Esteve Gimferrer han complert el desig que la majoria de gent ha jurat tenir alguna vegada: deixar-ho tot i fer-se pagès. Els trobem a Camps (Fonollosa). Junts han creat l'empresa Menjar Sa (www.menjarsa.com) i són usuaris molt actius de l'ecoxarxa.

P De quina manera participa a l'Eco-xarxa del Bages?

R A les assemblees, fent intercanvis i als mercats de l'estraperlo. La meua dona, l'Amàlia, i jo vam crear una empresa amb la qual distribuïm menjar a un reduït nombre de persones. No tenim segells de qualitat, però molts dels nostres clients són metges. Aquesta és la millor garantia de qualitat que podem tenir!

P Com està evolucionant el nombre de persones que formen part de l'ecoxarxa?

R Fa poc que hem començat, i de mica en mica va sumant-s'hi gent. Esperem que cada vegada creixi més. Els enginyers sabem que els canvis no són lineals, sinó exponencials. Al principi es va lent, però de mica en mica s'accelera. Per això creiem que com més persones s'hi sumin, més ràpid creixerem.

P Quan decideix anar a viure a la masia amb la seva dona?

R Fa 8 anys. Nosaltres teníem una vida cò-

moda, som enginyers, però creiem que les coses no seguirien així per gaire temps.

P Però aleshores encara no havia esclatat la crisi econòmica.

R Ja ens la vèiem a venir. Hem basat el nostre creixement en l'explotació de pràcticament una única font d'energia: el petroli. Està demostrat que l'extracció arribarà a un punt que no podrà augmentar, cosa que sí seguirà fent la demanda. El creixement, per tant, és insostenible. Vam tenir sort, i ara podem dir que hem canviat completament de vida.

P Com és la vida a la masia?

R Treballem 12 hores al dia. De fet, en una masia no tens jornada laboral. Has de dedicar-t'hi a temps complet. Ens llevem a quarts de vuit, i fem el tomb de rigor per cuidar els animals. Ara bé, no ens avorrim perquè cada dia és diferent. La feina depèn del temps, de les estacions. Hi ha un temps de poda, de fer la collita, de plantar... Un dia pots dedicar-te a preparar iogurts, i un altre a preparar pa.

P Hi ha hagut moments durs?

R Sí. Sobretot al principi. Veies que la família, els amics, duïen una vida molt bona, i nosaltres no tant. Ells viatjaven, i nosaltres havíem de cuidar-nos de la masia. Però creiem que el temps ens ha donat la raó, i també ho han fet alguns d'aquests familiars i amics. Som conscients que fem camí, però de moment no hem arribat al lloc.

P Pot semblar que el que han fet és ser poc ambiciosos a la vida.

R És una manera de veure-ho. Però creiem que el que hem fet també és ser ambiciosos, però d'una altra manera. No és l'ambició de tenir cada vegada més i més, una ambició acaparadora, sinó de trobar la felicitat en l'estabilitat que ens dona la masia. Tenim prou per sobreviure i gaudim de la companyia de la gent.

IMPLANTACIÓ

ESPANYA ÉS EL PAÍS AMB MÉS ECOXARXES DEL MÓN

■ A dia d'avui, més de 25.000 persones formen part de la xarxa internacional d'usuaris del CES, distribuïts en més de 56 països i més de 500 comunitats locals. Espanya és, amb diferència, el país amb més ecoxarxes: un total de 151, el 28% del total mundial. Passa al davant de països amb tanta població com els Estats Units (87), Austràlia (35) i Sud-àfrica (36), on van tenir lloc les primeres experiències de comunitats d'intercanvi via Internet. En una entrevista publicada al llibre *People Money, the promise of regional currencies*, el creador del CES, Tim Jerkins, es confessa: «mai hauríem predit tal creixement, però ha esdevingut tan popular perquè el model és simple i pots accedir-hi en pocs minuts, com Facebook. Sempre estem atents als comentaris i suggeriments que rebem, o sigui, que en certa manera podem dir que el web està dissenyat pels mateixos usuaris».

En els temps de l'apartheid, ser blanc i de família benestant no va impedir a Jerkins ser un activista en pro dels drets de les persones negres, i es va unir al Congrés Nacional Africà (ANC). Les activitats clandestines van fer que el condemnessin a 12 anys de presó, pena que va esquivar fugint de la presó d'alta seguretat de Pretòria i es va exiliar al Regne Unit. A principi dels anys noranta, amb l'abolició de l'apartheid i l'elecció de Nelson Mandela com a president, Jerkins va tornar a Sud-àfrica, però, segons diu, «tot i que l'apartheid es va acabar en un sentit legal, les estructures econòmiques (on esta-

va l'autèntic poder) continuaven sent les mateixes».

Jerkins coneixia l'experiència d'intercanvi LETS (Local Exchange Trade System) a Austràlia, i va intentar implementar un sistema similar a Johannesburg, on l'atur era del 25%. L'experiència va durar tan sols un any, l'organització era encara rudimentària i el registre dels intercanvis es feien amb paper i boli, però va ser l'embrió del que Jerkins va crear anys més tard.

Ja a la dècada del 2000, Jerkins desenvolupa un sistema informàtic per registrar els intercanvis, i a força d'organitzar mercats locals per donar a conèixer la iniciativa la gent s'hi va anar sumant. De mica en mica van anar sorgint diverses comunitats que utilitzaven el software de Jerkins, i ell les va allotjar en un mateix servidor, de manera que van onar lloc, ara sí, al CES.

Els participants a l'ecoxarxa ofereixen un ventall de productes molt ampli

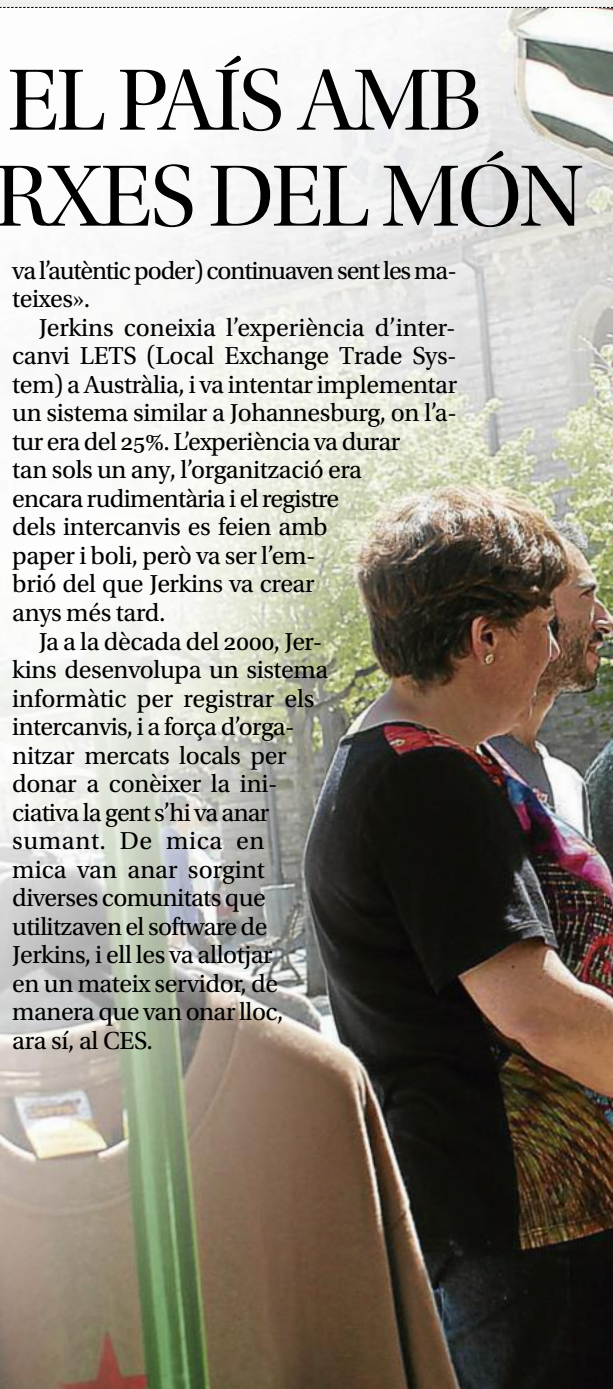
DIFUSIÓ

MERCATS DE L'ESTRAPERLO

■ Alguns membres de l'ecoxarxa (i d'altres persones que no en formen part) organitzen periòdicament trobades per intercanviar productes en una jornada alegre i distesa, i així donar a conèixer l'ecoxarxa. De fet, els mercats són anteriors a la formació de l'ecoxarxa, i va ser en una xerrada sobre moneda social celebrada a Artés que es va decidir emprendre el projecte.

Moià, Castellgalí, Artés... són alguns dels darrers pobles de la comarca que han acollit un Mercat de l'Estraperlo. L'últim de la llista, Sallent. L'efemèride va tenir lloc el dissabte 20 d'abril, el dia que també se celebrava la Setmana Cultural al poble.

El mercat es va situar a la plaça de Sant Antoni Maria Claret, on també es va instal·lar la ràdio municipal i un escenari amb músics tocant en directe. Els veïns curiosos van poder conèixer els productes que s'oferien al mercat: cistelles d'hortalisses, ratafia casolana, samarretes... I en acabar, tothom va poder gaudir d'una deliciosa i econòmica paella vegetariana.

Membres de l'ecoxarxa
al Mercat de l'Estraperlo
celebrat a Sallent

Queralt Jorba

PSICÒLOGA I MEMBRE DE L'ECOXARXA

«M'AGRADARIA QUE LES BOTIGUES DEL MEU BARRI SE SUMESSIN A L'ECOXARXA»

ARXIU PARTICULAR

A.R.T. | MANRESA

Queralt Jorba és una usuària entusiasta de l'Ecoxarxa del Bages. Quan un s'assabenta que amb la moneda social ha pagat visites al metge, un disseny gràfic o, fins i tot, una reforma al seu habitatge, és possible adonar-se de fins a quin punt té potencial el sistema d'intercanvi de l'ecoxarxa. Ella, a canvi, es dedica a oferir els seus serveis com a psicòloga. L'experiència d'aquesta manresana de 26 anys és l'exemple perfecte que mostra fins a quin punt són diversos els beneficis que un pot obtenir a l'ecoxarxa. I també és la prova que un intercanvi, a dia d'avui, no ha de consistir necessàriament en el clàssic «jo et dono ous i tu em dones llet», sinó que es pot adaptar als nous temps.

P Què ofereix a l'ecoxarxa?

R Com a usuària ofereixo orientació i teràpia psicològica, així com psicoteràpia a través de la dansa. També faig un grup setmanal d'expressió corporal en què les persones que hi participen tenen l'oportunitat de pagar amb moneda social a un preu més econòmic. Esporàdicament ofereixo objectes que ja no utilitzo però que potser poden tenir un valor per a altres persones de la xarxa.

P I a canvi, de quins productes i serveis s'ha beneficiat?

R La meua principal inversió va ser una reforma al menjador de casa, i ara he tornat a estalviar hores per fer més reformes, amb un molt bon paleta, tot un manetes, que hi ha a l'ecoxarxa. També he pagat amb hores alguna visita mèdica, el fisioterapeuta, alguna peça de roba i algun treball de disseny gràfic.

P Quins punts negatius creu que hi ha?

R Costa que les persones que s'hi inscriuen comencin a participar en l'ecoxarxa. Cal voluntat per fer un canvi de xip. Sembla un gran esforç, però és simplement adequar-te a unes regles de joc una mica diferents. Nosaltres estem molt obertes a ajudar les persones a fer el primer pas, fent els primers intercanvis conjuntament per tal que els nousinguts s'hi acostumin i entenguin com funciona tot plegat. De fet, tot sovint, quan ve una persona nova mirem de fer intercanvis conjuntament amb ella, i això li serveix per familiaritzar-se amb la pàgina web.

P Un cop a dins hi pot haver altres problemes?

R Bé, una altra qüestió és que el funcionament de l'ecoxarxa no és tan pràctic com pot ser anar a comprar a les botigues del barri, perquè no formen part de l'ecoxarxa. El dia que les botigues del meu barri, i les persones del meu entorn, vegin les potencialitats que té aquesta iniciativa, entenguin els beneficis que els reporta a canvi del petit esforç que requereix i s'hi sumin, encara que sigui en productes seleccionats que ofereixen de la comarca o en un tant per cent dels seus productes... aquest dia serà un dia feliç per a mi!

P Quins creu que són els punts forts?

R D'aspectes positius n'hi ha moltíssims! D'entrada tens força garanties que aconseguiràs productes o serveis de qualitat i proximitat. Sé que els meus diners es quedaran a la xarxa, a la zona i que no aniran a grans multinacionals. És una forma de consumir diferent que et fa valorar més el producte i gaudir de la mateixa acció de comprar. L'acció de comprar com a quelcom especial, divertit, un acte de socialització i de conèixer gent del teu entorn en contra d'una acció compulsiva i anònima.